

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar ob odprtju razstave Holokavst v Ljubljani

Ljubljana, 1. september 2023

Velja govorjena beseda.

*Spoštovani gospod Waltl,
spoštovani gospod Peršin,
spoštovani visoki gostje,
spoštovane Judinje in Judi,
gospe in gospodje.*

»Za preživelega, ki se odloči pričevati, je jasno: njegova dolžnost je pričevati za mrtve in za žive. Prihodnjim generacijam nima pravice prikrajšati preteklosti, ki pripada našemu kolektivnemu spominu. Pozabiti bi bilo ne samo nevarno, ampak žaljivo; pozabiti na mrtve bi bilo, kot bi jih ponovno ubili.«

Tako je v knjigi spominov Noč zapisal judovski pisatelj Elie Wiesel, prejemnik Nobelove nagrade za mir in eden od preživelih ujetnikov taborišč smrti. Njegove besede so se me globoko dotaknile in zato vam nocoj želim spregovoriti o pomenu kulture spominjanja.

Holokavst je del naše skupne preteklosti, ki se ne bi smel zgoditi. Od tedaj so minila desetletja, skozi katera so pričevalci, kot sta Elie Wiesel ali Erika Fürst, ohranjali spomin na žrtve tako, da so pripovedovali njihove zgodbe, pisali spomine in nas učili, da se moramo s preteklostjo soočiti in se iz nje učiti. Da storjenih napak in grozodejstev nikdar več ne smemo ponoviti in da se moramo z vsemi močmi upreti slehernim dejanjem in besedam, ki bi vodile v izključevanje in sovraštvo. Da je to pot v prihodnost in boljše življenje za vse.

Zato ta razstava ni razstava o preteklosti.

To je razstava o prihodnosti, kakršna bo, če si bomo nehali prizadevati za demokracijo, mir, spoštovanje človekovih pravic in dostojanstvo slehernega posameznika. Za sožitje in ljubeznivost med ljudmi.

In zato, spoštovane gospe in gospodje, potrebujemo takšne razstave, predvsem pa predane ljudi, ki razumejo in spoštujejo kulturo spominjanja. Ki jo s svojim poslanstvom ohranjajo iz generacije v generacijo. To je tako zelo pomembno za našo prihodnost.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem Judovskemu kulturnemu centru Ljubljana in tudi vam osebno, spoštovani gospod Waltl. Že desetletje ste srce kulture spominjanja na Jude v prestolnici, kar je pomembno za mesto, za ljudi in za državo. Ta razstava nas opominja, da so bile žrtve holokavsta tudi slovenski Judi.

Tlakovci spomina, tako imenovani »spotikavci«, stojijo pred stavbami, ki so bili nekdam njihovi domovi. S to razstavo pa so Judje v Ljubljani simbolno združeni v nov dom, kjer njihova življenja in žrtve nikdar ne bodo pozabljeni.

Hvala tudi Mestnemu muzeju Ljubljana in vsem, ki ste sodelovali pri postavitvi te pomembne razstave. Še posebej me veseli, da bo razstava stalna, saj mora biti tudi kultura spominjanja stalno prisotna v naši družbi. Zato si želim, da bi si razstavo ogledalo čim več ljudi – še posebej mladih.

Hvala in iskrene čestitke.